

Arbetsplan för biblioteket

Vision

Gymnasiebiblioteket har en tydlig pedagogisk funktion och är väl integrerat i skolans övriga verksamhet. Under ledning av kompetent personal stärker verksamheten elevernas digitala och språkliga kompetens i en vidgad textvärld och spelar en viktig roll för att utveckla elevernas förmåga till kritiskt tänkande och ett vetenskapligt förhållningssätt. Skolbiblioteket är skolans centrum för informationskompetens, lässtimulans och kulturarbete. Tillgänglighet är ett honnörsord och syftar på mediesamlingarna, lokalen och bibliotekets personal. Stor vikt läggs vid att stötta elever i läs- och skrivsvårigheter samt elever på skolans språkintröduktionsprogram.

”Skolbibliotekets grundläggande uppgifter omfattar följande:

- att stödja och främja de utbildningsmål som anges i skolans målsättning och läroplaner
- att främja elevers läslust och lust att lära samt lära dem att bli biblioteksanvändare
- att erbjuda möjligheter att skapa och använda information som en väg till kunskap, förståelse, fantasi och glädje
- att ge eleverna träning i att värdera och använda informationen, oavsett form, samt att ge dem insikt och förståelse för olika kommunikationsformer
- att ge tillgång till lokala, nationella och globala resurser för att öka förståelsen och ge insikt om olika idéer, erfarenheter och åsikter
- att anordna aktiviteter som främjar kulturell och social medvetenhet och lyhördhet
- att tillsammans med elever och personal verka för att uppnå skolans målsättning och främja insikten om att åsiktsfrihet och tillgång till information är förutsättningar för medborgaransvar och för delaktighet i ett demokratiskt samhälle
- att främja läsning
- att verka för att skolbibliotekets resurser i så stor utsträckning som möjligt görs tillgängliga inom och utanför skolan”

UNESCO:s Skolbiblioteksmanifest

”Eleverna ska också kunna orientera sig och agera i en komplex verklighet med stort informationsflöde, ökad digitalisering och snabb förändringstakt. Deras förmåga att finna, tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktig. Eleverna ska träna sig att tänka kritiskt, att granska information och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ. På så vis närmar sig eleverna ett vetenskapligt sätt att tänka och arbeta.”

Ur Gymnasieskolans uppdrag, SKOLFS 2017:16

”... utbildningen utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges handledning och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg /.../ skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen och för att stärka elevernas språkliga och digitala kompetens”

Ur Rektorns ansvar, SKOLFS 2017:16

”tydlig pedagogisk funktion ... väl integrerat i skolans övriga verksamhet”

Mål

Bibliotekets huvuduppgift är att bidra till skolans uppdrag och mål. I samarbete med lärare, skolläda och administrativ personal är bibliotekarien involverad i planering och tillämpning av läroplanen. Skolbibliotekets pedagogiska funktion innebär att det ska bidra till att höja kvaliteten på elevers lärande i skolan. Biblioteket ska verka genom undervisningen, det vill säga via de lärare och de skoluppgifter eleverna arbetar med. Samarbete mellan lärare och skolbibliotekarie är grundläggande för att maximera bibliotekstjänsternas inneboende möjligheter.

Åtgärder

- Bibliotekarierna och övrig pedagogisk personal samverkar kring elevens lärande och elevens måluppfyllelse.
- Bibliotekarierna planerar, genomför och utvärderar undervisningstillfällen inom sina kompetensområden, i samverkan med övrig pedagogisk personal.
- Bibliotekarierna bistår övrig pedagogisk personal med relevant material för elevens måluppfyllelse.
- Skolläda erkänner betydelsen av en effektiv skolbiblioteksverksamhet och uppmuntrar användningen av den.
- Bibliotekarierna avsätter tid att på läsårsbasis besöka de pedagogiska arbetslagens möten och vid behov även ämnesarbetslagen.

Uppföljning

- Bibliotekets verksamhet utvärderas vartannat år genom en elevenkät där samtliga elever ingår (vårterminen).
- Användandet av biblioteket som pedagogisk funktion tas upp i kvalitetsarbetet på enhetsnivå. Skolans rektorer behandlar detta på årsbasis i sin delutvärdering och rapporterar vidare till verksamhetschef.
- Bibliotekets pedagogiska funktion samt utveckling av densamma tas upp på APT med bibliotekarierna och verksamhetschefen två gånger per termin.

”under ledning av kompetent personal”

Mål

Biblioteket leds av fackutbildad personal med ansvar för ledning och planering av skolbiblioteksarbetet. Personalen ska vara intresserad och väl insatt i skol- och skolbiblioteksfrågor och följer forskningen inom dessa fält.

Åtgärder

- Bibliotekarierna avsätter tid för att hålla sig à jour i frågor som rör skolutveckling och skolbiblioteksutveckling.
- Skolledningen avsätter tid och medel för relevant kompetensutveckling för bibliotekarierna.

Uppföljning

- Avstämning efter genomgången utbildning mellan berörd personal och arbetsledning om utbildningen varit relevant.

”stärker elevers digitala och språkliga kompetens [...] och spelar en viktig roll för att utveckla elevernas förmåga till kritiskt tänkande och ett vetenskapligt förhållningssätt”

Mål

Skolbiblioteket har en viktig funktion i vårt nutida informationsbaserade samhälle. Bibliotekarien har kunskap och färdigheter i medie- och informationskunnighet, vilket inkluderar digital kompetens, informationssökning, sök-, medie- och källkritik. Bibliotekarien tillhandahåller såväl lösningar på informationsproblem som expertis i användningen av källor - hur de hanteras, värderas och redovisas, till såväl skolans elever som övrig pedagogisk personal.

Åtgärder

- Bibliotekarierna samverkar med övrig pedagogisk personal kring undervisning i medie- och informationskunnighet (informationssökning, sök- och källkritik).
- Bibliotekarierna bistår övrig pedagogisk personal med undervisning kring processen i vetenskapligt skrivande, till exempel i samband med elevernas gymnasiearbete.
- Bibliotekarierna vägleder eleven i hens informationshanteringsprocess.
- Bibliotekarierna avsätter tid till planering och genomförande av undervisning i medie- och informationskunnighet.
- Bibliotekarierna avsätter tid till planering och genomförande av undervisning kring processen i vetenskapligt skrivande.

Uppföljning

- Bibliotekets verksamhet utvärderas vartannat år genom en elevenkät där samtliga elever ingår (vårterminen).
- Bibliotekets roll i arbetet med att utveckla elevens kritiska och vetenskapliga förhållningssätt tas upp i kvalitetsarbetet på enhetsnivå. Skolans rektorer behandlar detta på årsbasis i sin delutvärdering och rapporterar vidare till verksamhetschef.

- Bibliotekets roll i arbetet med att utveckla elevens kritiska och vetenskapliga förhållningssätt tas upp på APT med bibliotekarierna och verksamhetschefen två gånger per termin.

”skolans centrum för informationssökning, lässtimulans och kulturarbete”

Mål

Utformningen av skolbiblioteket spelar en central roll för verksamheten. Biblioteket är anpassat till ett undersökande och elevaktivt arbetssätt. Där finns ett allsidigt, aktuellt, lättillgängligt mediebestånd anpassat efter såväl elevens som personalens behov. Bibliotekets mediebestånd ska återspegla den medieutveckling som sker i samhället. Här finns ett brett utbud av högkvalitativa resurser som återspeglar både läroplanen och användarnas intressen och kultur. Biblioteket tillhandahåller såväl fysiska som digitala medier, tryckt text såväl som inläst material, referens- och fulltextdatabaser. Eleven använder biblioteket av många olika anledningar. Utrymme finns för såväl den enskilde som gruppen, för tysta studier såväl som för diskussioner, för nöjesläsning såväl som för skolarbete. Det bör upplevas som en öppen, fri och välkomnande lärmiljö. Biblioteket bidrar aktivt till att stimulera läsning och kultur på skolan. Särskilda evenemang kan organiseras på biblioteket, såsom utställningar, författarbesök, poesiworkshops med mera. Bibliotekets personal stimulerar läsintresset genom ett välutvecklat samarbete med svensklärarna samt genom läsfrämjande aktiviteter.

Åtgärder

- Skolledningen avsätter medel som möjliggör ett högkvalitativt mediebestånd.
- Bibliotekarierna fördelar medieanslaget mellan fysiska tryckta medier, digitala medier, inläst material och databaser.
- Bibliotekarierna vägleder eleven i medieutbudet.
- Bibliotekarierna håller sig à jour med medieutvecklingen.
- Elever och personal har tillgång till Inläsningstjänst.
- Bibliotekslokalen möbleras ändamålsenligt; rum i rummet skapas med hjälp av mediasamlingarna, såväl enskilda studieplatser som bord för gruppstudier.
- Tysta läsrum med enskilda studieplatser erbjuds.
- Bibliotekets tidskrifter finns placerade i en läslounge i direkt anslutning till bibliotekslokalen.
- Bibliotekarierna genomför bokprat och boksamtal i främst svenska och engelska, men även i andra ämnen.
- Bibliotekarierna avsätter tid för inläsning av böcker i bibliotekets bestånd, såväl skönlitteratur som facklitteratur.
- Skolans utbildningar erbjuds att använda biblioteket som utställningslokal för sina alster.

Uppföljning

- Bibliotekets verksamhet utvärderas vartannat år genom en elevenkät där samtliga elever ingår (vårterminen).
- Bibliotekets mediebestånd diskuteras vid behov på arbetslags- och ämneslagsmöten.
- Bibliotekets lässtimulerande arbete i undervisningssammanhang tas upp i kvalitetsarbetet på enhetsnivå. Skolans rektorer behandlar detta på årsbasis i sin delutvärdering och rapporterar vidare till verksamhetschef.

"Tillgänglighet är honnörsord"

Mål

Skolans bibliotek är en miljö för lärande och fritid som är attraktiv, välkomnande och tillgänglig för samtliga elever på skolan. Skolbibliotekets starka utbildningsroll avspeglas i lokalerna, inredningen och utrustningen. Biblioteket ska även arbeta för att skapa en struktur för den pedagogiskt orienterade informationsåtkomsten. Bibliotekets verksamhet bedrivs såväl i fysiska lokaler, som digitalt. Det sker i klassrummet, i bibliotekslokalen, i det molnbaserade skolbibliotekssystemet WeLib, som finns tillgängligt via skolans lärplattform Itslearning samt i sociala medier.

Åtgärder

- Biblioteket är placerat centralt i byggnaden, tillgängligt för samtliga elever på skolan.
- Bibliotekets öppettider överensstämmer med skolans öppettider och biblioteket bemannas under hela skoldagen.
- Bibliotekariernas arbetsytor är placerade tillgängligt i lokalen.
- Alla som arbetar i skolbiblioteket bör ha god kontakt med ungdomar.
- Bibliotekarierna utvecklar bibliotekets yta i det molnbaserade skolbibliotekssystemet WeLib, Nösnäsbibliotekets kurs på Itslearning och i sociala medier.
- Bibliotekets digitala resurser görs tillgängliga på och utanför skoltid via lärplattformen Itslearning.
- Bibliotekarierna informerar om och vägleder övrig pedagogisk personal bland bibliotekets fysiska och digitala resurser.
- Bibliotekarier och övrig pedagogisk personal hjälps åt att informera om och vägleda elever bland bibliotekets fysiska och digitala resurser.

Uppföljning

- Bibliotekets verksamhet utvärderas vartannat år genom en elevenkät där samtliga elever ingår (vårterminen).
- Bibliotekets resurser diskuteras och informeras om vid ämnes- och arbetslagsmöten.

- Vid behov instruerar bibliotekarierna övrig pedagogisk personal i bibliotekets resurser vid ämnes- och arbetslagsmöten.

”stötta elever i läs- och skrivsvårigheter samt elever på skolans språkintruktionsprogram”

Mål

Skolans bibliotek stödjer eleven så att hen ges möjlighet att utifrån sina egna förutsättningar uppnå skolans kunskapsmål. Biblioteket samverkar med specialpedagog, speciallärare, svalärare, modersmåls lärare, studiehandledare och språkstödjare, dels kring val av litteratur, dels kring olika typer av tekniska hjälpmedel för elever i läs- och skrivsvårigheter samt för elever på skolans språkintruktionsprogram.

Åtgärder

- Biblioteket tillhandahåller inläst material till elever i läs- och skrivsvårigheter samt till elever på skolans språkintruktionsprogram.
- Biblioteket tillhandahåller och lånar ut lättläst material i fysisk såväl som digital form för elever i läs- och skrivsvårigheter samt till elever på skolans språkintruktionsprogram.
- Biblioteket tillhandahåller och lånar ut material på modersmål, främst till elever på skolans språkintruktionsprogram, men även för elever på skolans nationella program.
- Bibliotekarierna innehar rätten att registrera konton för inläst material, egen nedladdning via Myndigheten för tillgängliga mediers hemsida för elever i läs- och skrivsvårigheter.
- Bibliotekarier, specialpedagog och speciallärare informerar övrig pedagogisk personal och elever i läs- och skrivsvårigheter om de digitala resurser som finns tillgängliga via skolans bibliotek.
- Elever och personal har tillgång till inlästa läromedel, viss inläst skönlitteratur, inläst lättläst material, visst utbud av e-böcker samt studiestöd på modersmål via skolans abonnemang på Inläsningstjänst.

Uppföljning

- Bibliotekets verksamhet utvärderas vartannat år genom en elevenkät där samtliga elever ingår (vårterminen).
- Bibliotekets resurser diskuteras och informeras om vid ämnes- och arbetslagsmöten.